

"Езикът на омразата – проблем N1 на
бежанците в България"

Май 2017

1. ОБЩА ПОСТАНОВКА, КОНТЕКСТ И ПАРАМЕТРИ

Още от началото на бежанската криза в края на 2013 година, ИСИ работи по проблемите с нагласите на българското общество към различните религии и етноси.

В началото на 2014 година, в рамките на два дни ИСИ реализира **уъркшоп "Толерантност към бежанците"**, в който малка група от НПО-активисти, доброволци и представители на различни партии, участваха в дискусии и работа в малки групи, в които бяха засегнати основни теми свързани с емпатията, толерантността, предрасъдъците и стереотипите към бежанците в България. Целта бе да се използват възможностите на привлечените организации да работят за промяна на нагласите на българското общество и взаимодействие и интеграция на бежанците в България.

В края на същата година ИСИ бе домакин на **Международната конференция "Миграцията в българския контекст – местен, национален и европейски дебат"**, организирана в партньорство на Европейската мрежа на политическите фондации (ЕНОП). Форумът бе фокусиран върху нарастващите бежански потоци към Европа, погледнати от перспективата на три от най-засегнатите държави-членки на Европейския съюз – България, Гърция и Малта. С провеждането на това събитие се даде обща платформа на отговорни институции, експерти и представители на гражданското общество за дискусия на различни аспекти в темата и подобряване ефективността на съвместни партньорства на местно, национално и европейско ниво.

През 2016 година организацията изготви анализ за нагласите на българските граждани, на младите хора в страните на границата на мигрантската криза. Като основните изводи за българските граждани бяха следните:

- Живеене в сложна комбинация от страхове – страх от терористични актове, страх от битова престъпност, страх от икономическа конкуренция, страх от неизвестни заразни болести, страх от неизвестното и най-вече – страх от

непознатото. Добавя се и страхът от конкуренция на полето на и без това ниските социални услуги, предоставяни от държавата.

- Нежелание за диалог и търсене на интеграция на интересите и нагласа за целенасочено противопоставяне (включително и от медиите).
- Стремех към самоизолация, затваряне на границите и „барикадиране“ в собствения дом, квартал, град или село.
- Формиране на трайни негативни нагласи към различните.
- Опасност от предстоящи сблъсъци (включително и физически), подстрекавани и от съществуващите националистически организации.

През изминалата година, Институтът за социална интеграция реализира и международен обучителен курс, финансиран по програма Еразъм+, в който взеха участие младежки лидери и младежки работници от 6 държави. Основната тема на тренинга **„Open up the borders of our minds“ #OUTBOOM**, беше засиления поток от мигранти и увеличаващия се брой бежанци на териториите на европейските държави. Основната цел - да изгради в участниците компетенции в сферата на човешките права, толерантността, емпатията и приемането на различието във връзка със засиления мигрантски и бежански поток.

Темата за бежанската криза в България продължава да е изключително актуална в последните години, като тя беше употребявана и в контекста на два различни типа избори, през които минаха българските граждани – за президент и за парламент.

Тъй като малка част от българските граждани имат директен и ежедневен контакт с чужденци, а още повече с преминаващите през територията на страната бежанци, трудно могат да си изградят собствени представи и нагласи за тези хора. Така основен източник на информация и формиране на нагласи и позиции, се оказват медиите, а като основни говорители могат да бъдат отбелязани действащи политици, обществени личности, лидери на партии и др. Обикновено, за да привлекат интереса на публиката,

те донякъде преекспонират темата за заплахата от бежанска криза или се превръщат в трибуна на расистки и ксенофобски възгледи.

Според определението на Съвета на Европа „Език на омразата“ обхваща всички изразни форми, които разпространяват, подбуждат, насърчават или оправдават расова омраза, ксенофобия, антисемитизъм или други форми на омраза въз основа на нетолерантност, включително: нетърпимост, изразена като агресивен национализъм и етноцентризъм, дискриминация и враждебност срещу малцинствата, мигрантите и хората с имигрантски произход.

Езикът на омразата е често срещано явление в България. Ако преди време най-често обект на подобен език са били роми, мюсюлмани, турци, хомосексуалисти и др., то в последните години основен и често срещан обект станаха именно бежанците, които преминават през територията на България. Телевизиите продължават да бъдат най-влиятелната медия, с която потребителите свързват разпространението на езика на омразата. С бързи темпове нарасна и ролята на Интернет по отношение на разпространението на подобен език, а социалните мрежи са основно място за неговото разпространение, тъй като там е почти невъзможно той да бъде контролиран или санкциониран.

Практиката показва, че в България езикът на омразата спрямо бежанците е в големи размери и той бива отразяван от над 80% от българските медии, независимо дали са национални или регионални. За съжаление немалка група от българските граждани желаят да чуват точно подобен език на омраза и вярват в неговата истинност. Доказателство за това са и резултатите от последните президентски избори, където представители на т. нар. патриотични организации, спечелиха над 10% подкрепа.

Работата на журналистиката е да открие и представи проблема, когато го има. В повечето случаи, обаче, медиите започват да стигматизират и създават съответни настроения, които влияят на обществото и неговото отношение към казуса. Относно бежанската тема има изявления по различни печатни и електронни медии, където

бежанци от Сирия са сравнени с канибали, престъпници, масови убийци и ислямски фундаменталисти, които бягат от правосъдието. Изследване по линия на Асоциацията на европейските журналисти сочи, че в 8 439 онлайн публикации ключовите думи са, че бежанец е равно на заплаха, болест, опасност. Оказва се, че медиите са склонни да следват и създават подобна тенденция с оправданието, че зрителят (читателят) иска това да чуе. По-рядко бива давана трибуна на толерантното говорене или експертното обсъждане на проблема с мигрантите.

Институт за социална интеграция имаше възможност да извърши мониторинг на медийните публикации в **355 национални и регионални (електронни и печатни) медии и интернет издания за периода 4 март – 4 май**. Чрез този мониторинг се проследи начина, по който се отразяват събития, казуси и гледни точки, свързани с бежанската криза.

Направен беше и анализ на стенограмите от изказванията на народните представители в 43-то Народно събрание, с мандат **27.10.2014 г. - 26.01.2017 г.**, които касаеха въпросите, свързани с бежанците в България, тяхното преминаване през територията на страната, възможностите за настаняване, нормативната уредба и др.

2. Основни корпуси на изследвана информация

• Народно събрание

С цел наблюдаване на политическото говорене по темата, са анализирани стенограмите на всички изказвания от парламентарната трибуна, които са направени по темата в предишното **43-то НС**. Говорители по темата, освен народните представители, са и представители на изпълнителната власт в лицето на министъра на външните работи и министъра на отбраната.

• Медийни публикации

Медийният анализ обхваща **периода 4 март - 4 май 2017 г.** Периодът е подбран с цел да даде възможност да бъде анализирно отразяването и политическото говорене по

темата в ситуация на предизборна кампания до (1-26 март 2017 г. - гореща фаза на предизборната кампания) и да се сравни с последващия месец.

В настоящото проучване са обхванати всички инфорамционни единици, публикувани в наблюдаваните издания и съдържащи ключовите думи, катоот тях са анализирани **5 572 информационни единици (новини, дописки и др.), в 355 национални и регионални (електронни и печатни) медии и интернет издания.**

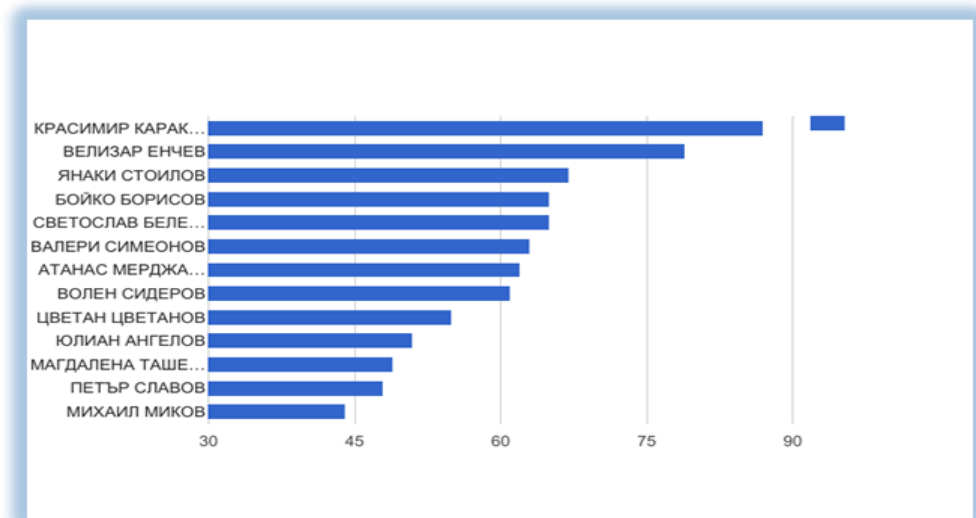
3. ТЕМАТА ЗА БЕЖАНЦИТЕ – ОБЕКТ НА ДИСКУСИИ В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

През **2013** г. народният представител от партия “Атака” Магдалена Ташева, в свое авторско телевизионно предаване, изказва по повод бежанската вълна следното мнение: **“Сирийските бежанци не са нищо друго освен масови убийци... Това са семействата на убийците, които се снимаха, докато режат глави и в лицето на един от командирите им Абу Сакар са дори канибали. Абу Сакар разтвори гръдния кош на една от жертвите си, изтръгна сърцето и започна да го яде”.**



В настоящия мониторинг се проучиха и анализираха стенограмите на изказванията на народните представители от 43-то Народно събрание, в които се говори по въпроса, свързан с бежанците, преминаващи и пребиваващи на територията на България. Основен говорител по темата се оказва лидерът на ВМРО и настоящ министър на отбраната - Красимир Каракачанов, следван от Велизар Енчев, Янаки Стоилов (БСП),

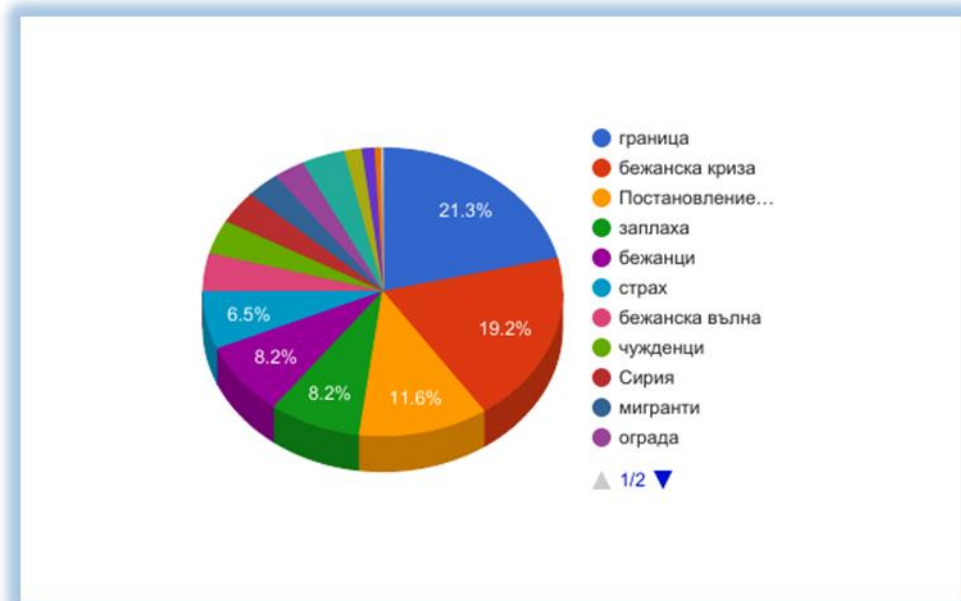
Светослав Белемезов (АБВ), Валери Симеонов (НФСБ), Волен Сидеров (Атака), Цветан Цветанов (ГЕРБ), Михаил Миков (БСП), Лютви Местан (настоящ ДОСТ), Четин Казак (ДПС) и т.н. Логично участие в дискусиите на тема бежанци имат и тогавашните министри на външните работи Даниел Митов и на отбраната - Николай Ненчев, както и министър-председателят Бойко Борисов.



Фиг. 1

Изказванията на народните представители и представителите на Министерски съвет в рамките на 43-то Народно събрание съдържат някои основни ключови думи и изрази, които са в контекста на разглежданата тема.

Най-често срещаната дума е „граница“, следвана от израза „бежанска криза“, „заплаха“, „страх“, „мигранти“ и др. (**Фиг. 2**)



Фиг. 2

Макар и на такъв висок форум, където представителите на законодателната и изпълнителната власт би трябвало да бъдат по-внимателни по отношение на публичното си говорене, анализът показва, че и от трибуната на Народното събрание е звучал език на омразата.



Фиг. 3

Настоящият министър на отбраната Красимир Каракачанов е използвал в свое изказване език на омразата, което не може да бъде подминато.

*„От години говорим, че не става дума за нещастни бежанци, бягащи от военен конфликт, а за голямо **нашествие от пришълци** към европейския континент и България, която се намира на прага на християнската цивилизация и свят, ще бъде една от най-потърпевшите от **тези нашественици**.“*

**Красимир Каракачанов – народен представител и лидер на ВМРО
Министър на отбраната**

*„...колко от тези към 11 хиляди **пришълци**, а по наши сведения повече от 20 хиляди **пришълци**, досега са експулсирани от България?“*

Магдалена Ташева – народен представител Атака

*„...не искаме на българска територия да пребивават такива бежанци **пришълци**, мигранти, имигранти – както щете ги наречете, прекрасно знаем за какво става въпрос.“*

Десислав Чуколов – народен представител Атака

Естествено в 43-то НС не липсват и гласове, които осъждат езика на омразата и проявите на ксенофобия, като анализа на стенограмите показва, че нееднократно от Движение за права и свободи са повдигали този въпрос, а народният представител Тунчер Кърджалиев дори представя декларация, в която **„Парламентарната група на ДПС решително осъжда всяка проява и всяко изявление на ксенофобия и нетърпимост към различията, всеки опит за преднамерено провокиране на ислямофобия.“**

Темата за бежанците преминаващи и пребиваващи на територията на България е актуална преди и след изборите и основно покрай дебатите за отпадането на **Постановление 208**. За целите на анализа беше изработен коефициент на относимост на изказванията, който спомогна да се преценират по-точно изказванията на народните представители в парламента, които касаят именно бежанците. Коефициентът показва, че най-конкретно по темата, която се разглежда в настоящия доклад, се е изказвал народният представител Велизар Енчев, следван от Магдалена Ташева (Атака) и Юлиан Ангелов (ВМРО), което за пореден път показва, че темата е „удобна“ и бива използвана често от представители на патриотични организации и партии.

Относимост към темата - обобщен коефициент на относимост на изказванията към темата:



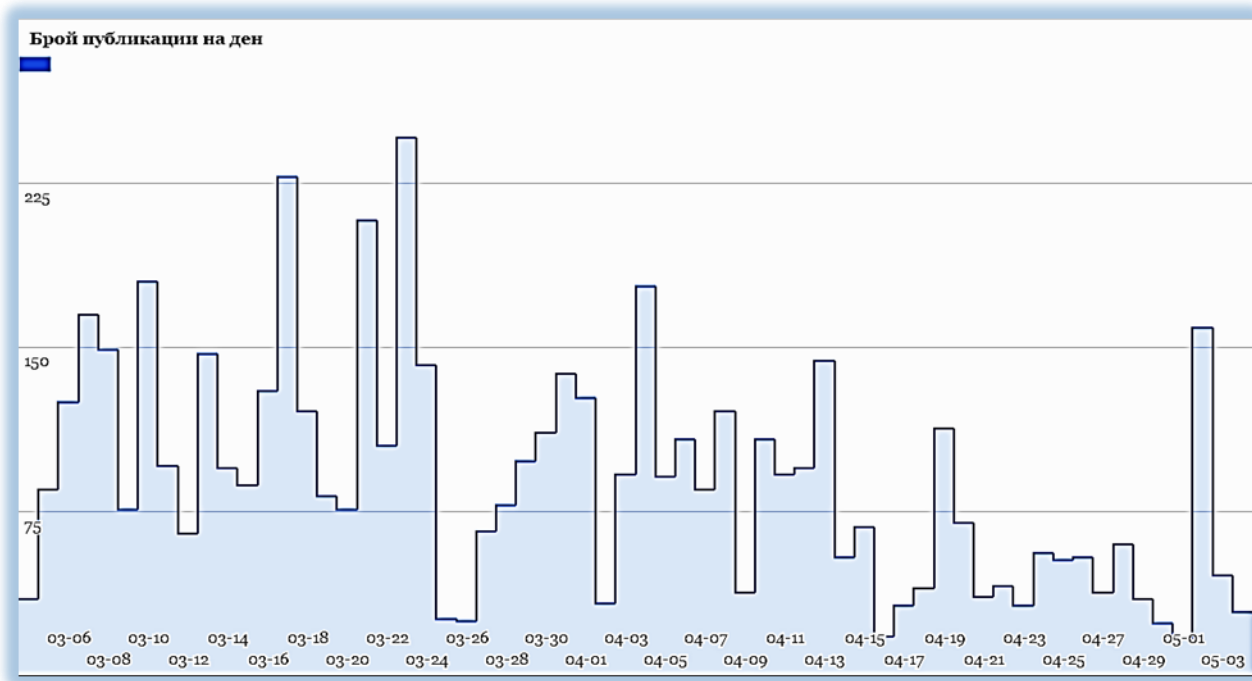
Фиг. 4

4. МЕДИЙНО ОТРАЗЯВАНЕ

Негативното отношение към бежанците може да се тълкува най-често като страх от различните. Този страх е допълнително подсилван и от липсата на адекватна информация от страна на държавните институции, която поощрява масовото възприемане за заплаха и несигурност.

Ясно изразената нетърпимост от страна на медии, политици и граждани към бежанците беше формирана още когато стана факт първата вълна от граждани на Сирия, която дойде в България. В рамките на наблюдавания от настоящото изследване период основни изразители на език на омраза към бежанци и мигранти са националистически формации и потребители на социалните мрежи. Често срещани моменти в антибежанското говорене има с употребата на думи, които внушават идеята за завладяване: „инвазия“, „наплив“, „нахлуване“. Първоначалното усещане за застрашеност и липса на сигурност в един момент прерасна в нетърпимост, което е особено изразено в социалните мрежи, чрез създаването на редица групи и страници, призоваващи за затваряне на граници, депортиране на мигранти, призови “вън!” и пр.

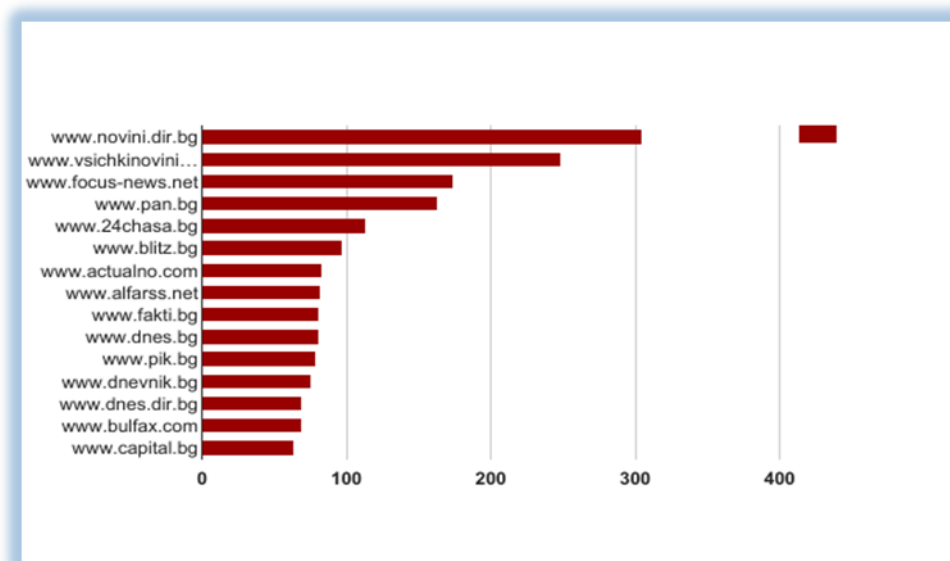
Анализът показва, че по време на предизборната кампания (в рамките на 23 дни) **2 694** информационни единици са засегнали наблюдаваната тема за бежанците, което прави близо 117 новини на ден. След 26 март (в рамките на 39 дни) - публикациите са **2 878**.



Фиг. 5

23 март 2017 г. е бил особено натоварен откъм информационни единици ден по темата. При проследяване на информационния поток (чрез интерактивен timeline) става ясно, че на тази дата 28 бежанци са открити в горящ товарен автомобил в района на горски път до село Резово край българо-турската граница, което се превръща във водеща новина. **Интересното е, че отзвукът в социалните мрежи се отнася само до фирмата, чиято собственост е въпросния камион, като основните коментари са с политически отенък и негативни спрямо управляващата към този момент партия.**

Най-често новини, касаещи бежанците са публикувани в сайта на dir.bg, следван от сайта-агрегатор vsichkinovini.com, Агенция „Фокус“, rap.bg и онлайн изданието на вестник „24 часа“.

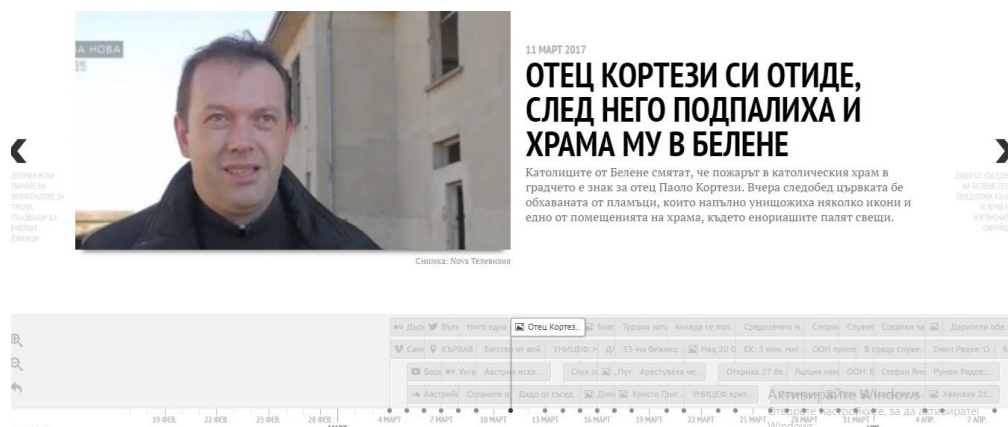


Фиг. 6

- **Основни медии на речта на омразата**

Основен източник на езика на омразата са **тяснопартийните телевизии, свързани с патриотичните партии и организации**. За съжаление и повечето онлайн новинарски издания често се възползват от езика на омразата, като в някои от най-популярните Интернет сайтове омразата е наложена дори като „стандарт“ особено в заглавията им.

Наблюдението на корпуса с медийните публикации ни позволява да видим кои са **водещите новини**, отразявани от най-голям брой медии, като за целта е разработен [Интерактивен timeline](#).



5. ПРЕЗИДЕНТЪТ КАТО ГОВОРИТЕЛ ПО ТЕМАТА ЗА БЕЖАНЦИТЕ

Темата за бежанците беше една от водещите в кампанията на Румен Радев през 2016 г. Още тогава в изказванията на Радев се наблюдаваше косвено внушение на страх, мнителност по отношение на това дали българските граждани имат цялата информация относно бежанската вълна и настаняването на бежанци в България.

Румен Радев, 29 септември 2016 г.: „Трябва да знаем има ли сценарий за трайно заселване на бежанци, с европейски средства да се финансират допълнително бежански лагери и може ли нашата демография да се решава с **внос на чужденци**“.

В разглеждания от настоящия анализ над **100** са информационните единици, в които е отразен президентът на Република България Румен Радев в контекста на казуса с бежанската вълна в България. По-голям процент от информацията е свързана с отмяната на Постановление 208 от страна на служебното правителство, което беше назначено от Радев. Изказванията на Румен Радев през този период по казуса с бежанците в България са съсредоточени върху интеграцията на бежанците, политиката на Европейския съюз в тази посока и участието на страната ни, като пълноправен член, политиката от страна на Турция и др. ***В изказванията на президента не се наблюдава слово на омразата***, повечето се отнасят до националната сигурност и укрепването на границите, както и да отговорността, която има България, като външна граница на ЕС.

6. СОЦИАЛНИТЕ МРЕЖИ

Естествено хора, свързани с националистически каузи и идеи са изключително активни при използването на Интернет и особено социалните мрежи, като се възползват много добре от предимствата на новите средства за комуникация. Те използват голямо количество специализирани сайтове, форуми и блогове, но особено важно място в тяхната комуникация заема Facebook и видеосоциалните мрежи, като Vbox7.

Приоритетното ползване на подобен вид канали за комуникация се дължи на редица фактори - възможности за визуална пропаганда, достъп до публика в диапазона между **16 и 30 години**, която е доста по-податлива на внушенията за агресия и език на омразата. Език на омразата по отношение на бежанците, преминаващи през територията на страната не се наблюдава само в социалните мрежи и групите във Facebook. Той е добре представен и във форумите на едни от най-популярните медии, където в повечето случаи липсва и намеса от модератор и защита срещу подобен език.

Защитата на сигурността е основният аргумент в речта на омраза към бежанците и мигрантите. Те биват представяни, като „агресори“, „нашественици“, „напаст“, „терористи“ и др., дори когато отразяваната случка или събитие въобще не предполага каквато и да е липса на сигурност. В повечето случаи в социалните мрежи се пропагандират и отправят послания, които целят да внушат, че населението е застрашено и има нужда от защита.

В рамките на мониторинга са анализирани **18** Facebook групи и страници, в които хората са се събрали на принципа симпатия/антипатия към бежанците.

- **Групи и страници, съдържащи език на омразата и говорене против бежанците:**
“Да подкрепим Магдалена Ташева в съдебната ѝ битка със сирийските бежанци”, “България без нелегални имигранти”, “Варна срещу незаконните мигранти”, “Ловеч, не иска Бежанци!!!”, “НЕ" НА ПРАТЕНИТЕ БЕЖАНЦИ" - ВЪН ОТ БЪЛГАРИЯ”, “България НЕ ИСКА бежанци и НЕ Е гостоприемна”, “НЕ на сирийските бежанци”, “Готовност за физическа самозащита от бежанци”, “НИЕ

НЕ ИСКАМЕ ПРИШЪЛЦИ ("БЕЖАНЦИ") В БЪЛГАРИЯ", "Внимание!!! Бежанци и съмнителни хора.", "Аз съм против настаняването на бежанци в България" и др.

- **Групи и страници, базирани на симпатията и желанието за подкрепа на мигрантите:** „Приятели на бежанците“, „Хуманитарна помощ за бежанците в България“, „Движение за език без омраза“, „Солидарност със сирийските бежанци“, „В помощ на сирийските бежанци“, „Защита правата на имигрантите в България“, „Хора срещу расизма“ и др.

Трудно е да бъдат отразени и анализирани всички коментари в тези групи, но категорично може да се каже, че там абсолютно безпрепятствено и безпроблемно се ползва езика на омразата. Бежанците биват наричани "боклуци", "измежяри", "орди", "терористи", "мръсници" и др. Обратно - в групите за подкрепа на мигрантите и бежанците, преминаващи през територията на България се говори за помощ и оказване на съдействие на хората, които са принудени да бягат от войната и да напуснат своите домове.

Прави впечатление, че в наблюдавания от анализа период, групите и страниците, които са антимигрантски настроени, не са много активни, като потребителите там се ограничават до споделянето на снимки с патриотична тематика, цитати на български революционери, колажи възхваляващи ключови исторически дати, възрожденски песни, народна музика и т. н.

В повечето случаи призивите за агресия спрямо бежанците са придружавани от видеа от различни чуждестранни Интернет-сайтове, изпълнени с агресия и нападения между различни групи хора, които според надписите във видеата са бежанци и нелегални мигранти в редица европейски държави. На особена популярност се "радват" дописки и журналистически материали, свързани с престъпления, с изнасилвания, атентати, новини за престъпления, извършени от мигранти. Особено популярни са и материалите, свързани с терористични актове в различни държави, които са

придружавани от коментари, че и в България това рано или късно ще се случи, ако не се погрижим сами за себе си.

Групите и страниците в подкрепа на мигрантите са по-активни, като в тях се споделя информация свързана с европейските практики при приемането на бежанци, публикуване на интервюта на бежанци, настанени в България, призови за оказване на помощ на нуждаещи се, солидарност и др.

- **Политиците във социалните мрежи**

Доста крайни изказвания се наблюдават при някои от политиците, ползващи ежедневно социалните мрежи. Един от най-активните по тази тема е бившият народен представител от **БСП Атанас Зафиров**, който заема на моменти доста крайна позиция по отношение на пребиваването на бежанци на територията на страната ни. В един от последните си коментари по тази тема, Атанас Зафиров заявява: *„След започналата веднага офанзива на **ИДИЛ** срещу атакуваната снощи сирийска авиобаза, някой съмнява ли се още кой спечели от тази атака. Краят на тероризма се отлага. За неопределено време. **Чакаме новата порция бежанци.**“*

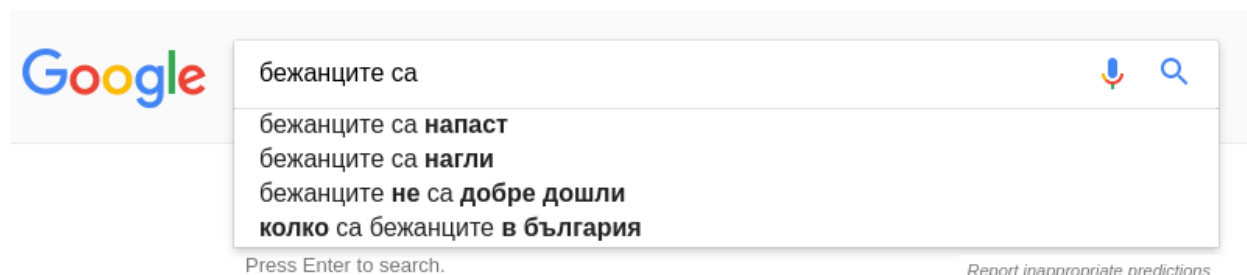
Подобна е и картината с депутата от Европейския парламент **Ангел Джамбазки**, който също през своите Facebook и Twitter профили използва реч на омразата.

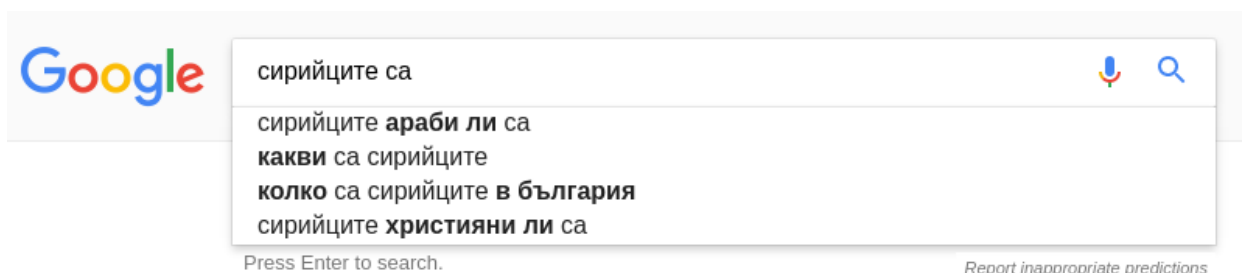
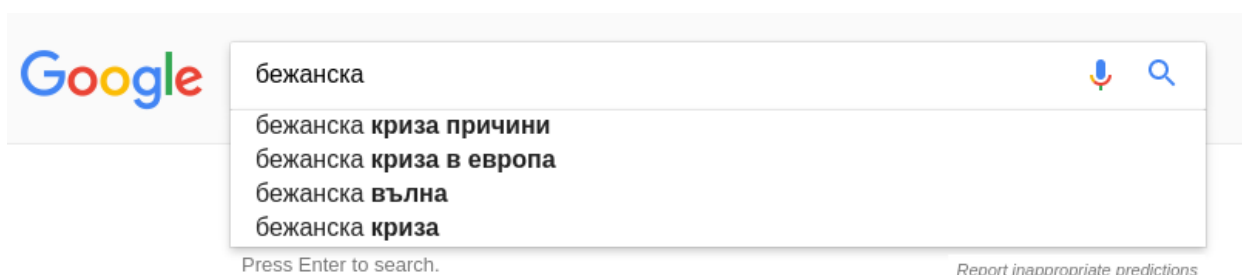
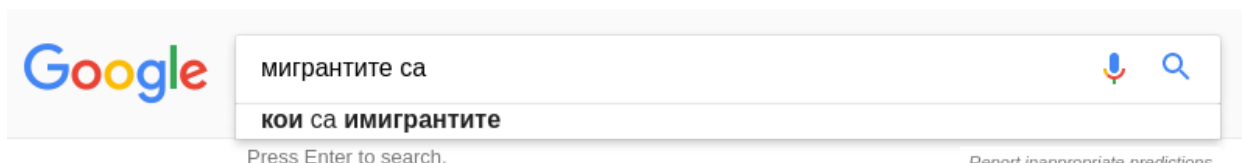
Ситуацията в социалната мрежа Twitter е по-различна от тази във Facebook. Може би поради специфичността на социалната мрежа (не позволява статуси по-дълги от 140 знака), но в Twitter език на омразата почти не се забелязва. Единствените коментари по отношение на преминаващите през страната бежанци са по-скоро в контекста на новините и са съобщителни. Най-коментираните новини в Twitter през последните два месеца, свързани с бежанците са политиката на Унгария и Турция в тази посока. Език на омразата се наблюдава рядко и то в официалните профили на медиите, където се цитира медийното заглавие, **пример:** *“Гръцкият митрополит Амвросий: „Събудете се! Това не са бежанци, а завоеватели!“*.

Потребителите в Twitter нерядко използват шеговит тон и сарказъм по отношение на антимигрантското говорене и медийните “герои” Динко Вълев и Петър Низамов
пример: “Дават как някакви бежанци в Солун се кефят на гола на Рял, тия сто про са терористи, службите пак спят”, “Динко и Перата влезли в нощната стража и спрели белите бродници...” и др.

Наблюдения върху Autocomplete на Google

Показателни са и предложенията на Autocomplete в Google, които се появяват, когато потребител реши да потърси с думата „бежанци“. Това са предложения за автоматично допълване на заявките за търсене в Google, които се предлагат на база предишни търсения от потребителите. Виждаме, че първите две думи, които се появяват посредством опцията за автоматично допълване, са части от език на омразата – „напаст“, „нагли“.





7. МЕДИЙНИТЕ „ГЕРОИ“ – ОСНОВНИ ГОВОРТЕЛИ С ЕЗИКА НА ОМРАЗТА

Вече е факт тенденцията медиите да се захранват със съдържание от социалните мрежи или да ползват „репортажи“ на обикновени граждани и онлайн-потребители. Колкото по-емоционално и крайно е изказаното мнение на, толкова по-удобно е то за целите на медийната провокация. Читателски коментари с изрази на нетърпимост, Facebook статуси със закани за смърт и клипове с насилие, се превръщат във водещи новини в сайтовете на популярни медии и генерират огромен трафик. Важна роля играят и илюстриращите фотографии, с които се привлича още повече вниманието на потребителя. В повечето случаи снимките нямат нищо общо с текста, нямат и новинарска стойност, но внушават ужас и заплаха. Сред тях могат да се срещнат снимки на ножове, кръв, трупове, агресивно изглеждащи тълпи от мъже, отделни жени в

разпознаваема ситуация на изнасилване. Централни антагонисти в публикации с подобна конструкция са бежанците, мигрантите и ромите.

В началото на 2016 г. медиите се буквално създадоха нови “герои” по темата с бежанците в България - Динко Вълев и Петър Низамов. На 18 февруари 2016 г. една от националните телевизии излъчи репортаж със заглавие „Мъж от Ямбол залавя имигранти с голи ръце. Динко Вълев смята, че по границата трябва да има доброволни отряди“. В репортажа се разказва, че Динко Вълев е задържал най-малко 20 сирийски бежанци близо до границата с Турция.

Само месец по-късно в Интернет се появи видеоклип, показващ нов случай на незаконно задържане на мигранти, този път от групата на Петър Низамов. Първоначалната реакция на тогавашния министър-председател **Бойко Борисов** събуди недоумение. Той благодари на групата и ги нарече „доброволци“, като поясни, че всеки, който може да помогне на гранична полиция, заслужава само „благодаря“.

От разглеждания в настоящото изследване период има общо **309** информационни единици, в които се отразяват Динко Вълев и Петър Низамов. В **238** от тях става ясно, че славата на “героя” Динко Вълев вече не е свързана с “лов на бежанци” или раздаване на “справедливост”, колкото с неговия личен живот и побоя над приятелката му. Низамов е герой на журналистически материали, отразяващи оправдаването му от Бургарския районен съд и обидните му квалификации и нападки към журналисти в една от националните телевизии.

И двамата, обаче, се радват на голяма популярност в социалните мрежи и на хиляди последвотели, които четат и споделят техни статуси и видеа, които в повечето случаи са примери за език на омразата и насаждане на напрежение срещу бежанците в България.

8. Основни изводи

- Бежанците обикновено не са „действащо лице“, а обект на новините и изказванията на основните говорители.
- От разглежданите информационни единици не се потвърждават внушенията от страна на различни говорители, че бежанците нанасят вреда, че правят нещо лошо и т. н.
- Бежанците са основна тема в политическото говорене в рамките на предизборната кампания. Тази тема е използвана като внушаване на страх, заплаха, недоверие и др., с цел извличане на политически дивиденди и постигане на по-високи изборни резултати за сметка на страха на хората.
- След приключване на предизборната кампания, рязко спада количеството информационни единици, свързани с бежанската вълна.
- Разминаването между реално отразяваните събития и насочването на вниманието на потребителите с предизборна цел постига само по себе си желаните ефект, което е видно от отзвук в социалните медии. Медията просто трябва да държи вниманието върху тази тема.
- Езикът на омразата в медиите в **разглеждания период** не е толкова често използван, но наслояването от подобно говорене в продължение на дълго време, оказва своето влияние върху възприемането на бежанците като заплаха.

**Екип „Анализи и тинк-танк дейности“
ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ**